

PLO Analyse

Goodwill i almen praksis i 2017

Hovedbudskaber

- Antallet af praksishandler er faldet svagt i 2017, men ligger fortsat på et højt niveau.
- Antallet af praksishandler uden goodwill (nul-handler) er steget, og befinder sig på et højt niveau.
- I 2017 faldt goodwillprocenten for andet år i træk. Den gennemsnitlige goodwillprocent er nu på det laveste niveau i den periode (2001-2017), hvor PLO har data om goodwill.
- Variationen i betalt goodwill er betydelig på tværs af regionerne. Goodwill er lavest i Region Nordjylland og højest i Regions Midtjylland samt Region Hovedstaden.

Baggrund

Goodwill bliver betalt, når læger overtager en almen praksis med et allerede etableret patientgrundlag. Det tager normalt en årrække at opnå den samme indtægt i en nystartet praksis uden patientgrundlag sammenlignet med en etableret lægepraksis. Goodwill kan derfor betragtes som den merværdi en etableret praksis har i forhold til en nystartet praksis i form af forventet indtjening.

De praktiserende læger har kollegialt fastsat et loft for den pris, som en almen praksis kan handles til. Praktiserende læger kan derfor maksimalt købe og sælge praksis til en pris beregnet som gennemsnittet af de tre sidste års omsætning tillagt 36 procent.

PLO's bestyrelse har besluttet, at der én gang om året kan offentliggøres tal for goodwill på lands- og regionsniveau.

Praksishandler

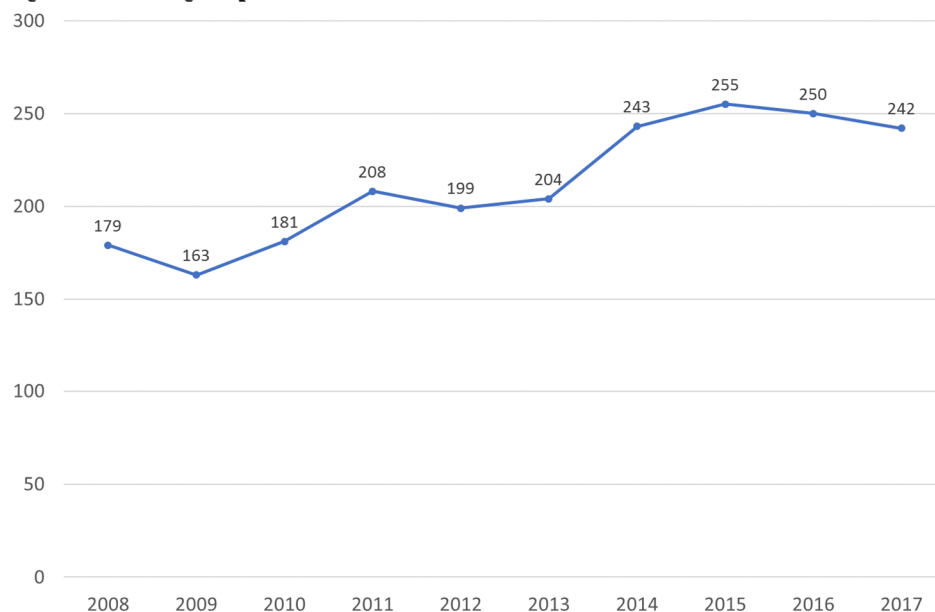
Antallet af praksishandler tog et spring opad i 2014 og har siden ligget på et højere niveau end i de foregående år. I 2017 var der samlet 242 praksishandler¹, hvilket var et svagt fald i forhold til 2015, hvor der var 250 praksishandler.

---

¹ I opgørelsen af det samlede antal praksishandler indgår ikke familiehandler samt handler med anpartsselskaber. Praksis, der lukker eller overdrages til kompagnoner, er medtaget som handler under den antagelse, at praksis ville have været solgt, hvis det havde været muligt.

Det høje antal praksishandler, der ses de seneste fire år, er ikke overraskende set i lyset af de praktiserende lægers aldersfordeling, hvor store årgange i disse år er på vej på pension.

Figur 1: Udviklingen i praksishandler 2008-2017

Der er både en markant stigning i antallet af handler med kompagniskabspraksis, hvor der siden 2008 næsten er sket en fordobling i antallet af handler, og en lidt mindre markant stigning i antallet af handler med solopraksis, der har drevet udviklingen.

I forhold til 2016 er antallet af handler med kompagniskabspraksis i 2017 steget til 141 fra 134, mens antallet af handler med solopraksis er faldet fra 90 til 63, hvilket muligvis hænger sammen med at de læger, der nedsætter sig som praktiserende læger i stigende omfang går sammen i kompagniskaber. Antallet af handler med delepraksis er steget fra 26 til 38 i samme periode.

Tabel 1: Udviklingen i praksishandler 2008 - 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Antal Handler i alt</i>	192	176	188	212	207	205	257	274	255	245
Familiehandler*	4	1	1	3	3	0	2	0	1	0
APS	6	8	5	1	1	0	7	4	4	3
Mangler info om praksisform	3	4	1	0	4	1	5	15	0	0
<i>Antal handler i beregning i alt</i>	179	163	181	208	199	204	243	255	250	242
<i>Heraf</i>										
Delepraksis	52	29	27	30	36	33	36	35	26	38
Solopraksis	52	61	51	88	63	83	81	97	90	63
Kompagniskabspraksis	75	73	103	90	100	88	126	123	134	141
<i>Heraf lukning uden køber</i>	11	34	25	43	14	28	16	18	29	18

*I opgørelsen for praksishandler i 2017 indgår familiehandler ikke.

Ud af de 242 handler, der indgår i goodwillberegningen for 2017, er 18 af praksisserne lukket, hvilket er et betydeligt fald efter antallet i 2016 lå på 29. Lukket praksis, hvor der ikke er nogen læger, der ønsker at overtage praksis, er en udvikling karakteristisk for lægedækningstruede områder.

Goodwillprocent og nulhandler

I 2017 var den gennemsnitlige goodwillprocent på 37,5 pct. inklusiv nul-handler.² Dette fald svarer til en ændring på 6,5 procentpoint i forhold til 2016.

Tabel 2: Antal praksishandler og gennemsnitlig goodwillprocent 2008 – 2017 (inkl. nul-handler)

År	Antal handler		Gennemsnitlig	
	til beregning	Antal nul-handler	goodwillprocent	Antal Max-handler
2008	179	26	63,1	6
2009	163	39	50,9	3
2010	181	38	53,9	3
2011	208	54	48,7	1
2012	199	27	55,8	3
2013	204	37	50,1	0
2014	243	65	46,9	0
2015	255	56	48,2	0
2016	250	69	44,0	0
2017	242	79	37,5	0

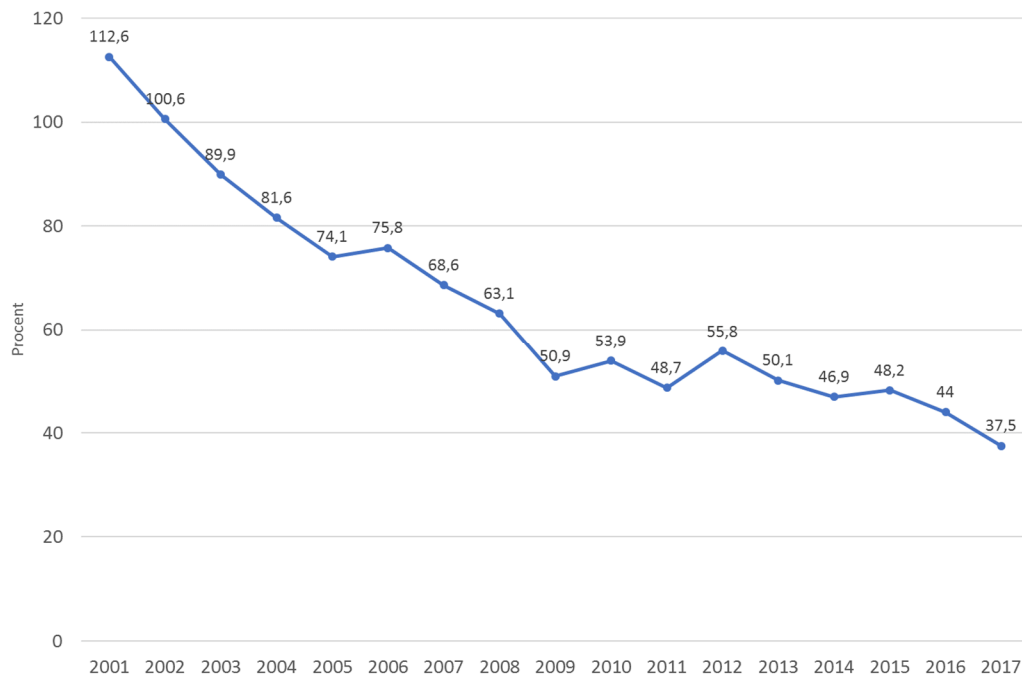
Den gennemsnitlige goodwill i 2017 er den hidtil lavest registrerede i den periode, hvor PLO har data om goodwill. I 2001 lå den gennemsnitlige goodwill på 112,6 pct. Der er således inden for en relativ lille årrække sket et voldsomt fald i værdien af almen praksis.

En af forklaringerne på den faldende goodwillprocent er et stigende antal nulhandler. Antallet af nul-handler topper i 2017 med 79 nul-handler. Fra 2016 til 2017 steg antallet af nul-handler fra 69 til 79. Ud af de 79 nul-handler³ i 2017 er der 27 praksis der er solgt uden goodwill og 25 praksis, der er ophørt og andelen er overdraget til kompagnon.

Goodwill i de handler, hvor der faktisk er betalt goodwill, er også faldende. Den gennemsnitlige goodwillprocent uden nul-handler er faldet fra 2016 til 2017 med 4,6 procentpoint og er i 2017 beregnet til 55,7. Den faldende goodwill ses også af, at der siden 2012 ikke er sket en praksishandel til maksimalpris.

² En nul-handel kan fx opstå ved lukning af praksis, hvis kompagnon(er) overtager praksis, eller hvis praksis videregives til en læge uden at der betales goodwill.

³ Ved to af de registrerede nul-handler har der været penge involveret ved overdragelsen, men beløbene har været for små til at blive registreret som egentlig goodwill.

Figur 2: Udviklingen i goodwillprocenten inkl. nul-handler 2001 - 2017

Goodwillprocent i regionerne

Der er sket flest handler i Region Hovedstaden, der er langt den største region, samt i Region Syddanmark. I begge regioner er der handlet 61 praksis. Der er sket færrest handler i Region Nordjylland, der er den mindste region. Her er der handlet 24 praksis.

Tabel 3: Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region inkl. nul-handler, 2017

Region	Antal handler	- heraf antal nulhandler	Gennemsnitlig	
			goodwillprocent	Maks pct. andel af goodwill
Nordjylland	24	14	10,3	43
Midtjylland	59	17	49,3	120
Syddanmark	61	25	32,8	100
Hovedstaden	61	10	50,0	105
Sjælland	37	13	23,6	82
<i>I alt</i>	<i>242</i>	<i>79</i>	<i>37,5</i>	<i>120</i>

Nulhandlerne udgør procentvis en stor andel af det samlede antal handler i de mest lægedækningstruede regioner, Nordjylland og Sjælland, med en nul-handelsandel på henholdsvis 58,3 pct. og 35,1 pct.

Variationen i den gennemsnitlige goodwill er stor på tværs af regionerne, og udsvingene kan være store fra år til år på regionalt niveau. Det skyldes dels, at der i

nogle regioner er forholdsvis få handler, hvorved den enkelte handel vægter meget i gennemsnittet, dels at der kan være stor variation i goodwill inden for regionerne, og at gennemsnittet derfor afhænger af, hvilke områder der er handlet praksis i.

Det generelle billede er, at den gennemsnitlige goodwill er højest i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, mens den er lavest i Region Nordjylland. Den højest betalte goodwillprocent i 2017 lå på 120 pct., og denne handel fandt sted i Region Midtjylland.

Tabel 4: Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region ekskl. nulhandler, 2015 - 2017

Region	Antal handler			Antal nul-handler			Gns. goodwillprocent		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Nordjylland	8	10	10	20	16	14	43,6	39,2	24,7
Midtjylland	64	41	42	14	15	17	74,3	74,8	69,3
Syddanmark	40	33	36	8	14	25	59,4	51,8	55,6
Hovedstaden	63	81	51	9	12	10	58,7	62,4	59,8
Sjælland	24	16	24	5	12	13	46,3	42,9	36,3
<i>I alt</i>	<i>199</i>	<i>181</i>	<i>163</i>	<i>56</i>	<i>69</i>	<i>79</i>	<i>61,8</i>	<i>60,3</i>	<i>55,7</i>